dosarul nr.2-6097/22
2-22039468-12-2-23032022

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

16 mai 2023 mun.Chișinău
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Lupașcu Natalia
grefier Brega Cristiana

examinând în şedinţă publică, în procedură contencioasă, cauza civilă la acţiunea depusă de Savciuc Oxana către Macari Marcel privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretenţiile şi argumentele reclamantului

La data de 22.03.2022, avocatul Lozovscaia Tatiana acționînd în interesele reclamantei Savciuc Oxana a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Macari Marcel solicitîn încasarea datoriei în suma de 127 000 lei, precum și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii depuse se evidențiază că la 31.01.2020 între Saveiuc Oxana şi Macari Marcel a fost semnată recipisa de împrumut, suma împrumutului constituind 127 000 lei.

Avînd în vedere faptul că Macari Marcel nu a executat obligaţiile asumate prin recipisa de împrumut sus indicată, iar prin multiplele solicitări de a restitui în mod extrajudiciar suma indicată, pârâtul nu a reacţionat în nici un mod.

Astfel, la 31.01.2022 în adresa pârâtului a fost expediată notificarea prin care s-a solicitat restituirea sumei împrumutului asumate în baza contractului de împrumut, fiind recepționată personal de către Macari Marcel la data de 26.02.2022. Însă, notificarea a rămas fără răspuns în formă scrisă.

Cu toate că Debitorul este conştient despre solicitările reclamantului privind rambursarea împrumutului, nu a restituit datoria pînă în prezent, respectiv pârâtul cu rea-credinţă tergiversează rambursarea banilor primiţi ca împrumut.

În drept cerințele sunt întemeiate pe prevederile art.art. 10,11, 512, Cod civil al RM.

Poziția pârâtului

Potrivit art. 186 alin.(1)- (2) Cod de procedură civilă, în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul stabileşte data pînă la care pârâtul urmează să prezinte în judecată referinţa şi toate probele necesare, sub sancțiunea decăderii.

Depunerea referinţei este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit de instanţă, pârâtul este decăzut din dreptul de a mai prezenta probe, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar.

Astfel, după acceptarea cererii de chemare în judecată în procedură, instanța a dispus comunicarea pârâtului a acțiunii și actelor de procedură, cu propunerea prezentării referinţei în termen acordat.

E de menţionat că pârâtul nu au formulat referință asupra acțiunii promovate de reclamant. Se reține că pe parcursul derulării procesului și-a exprimat doar intenția de a încheia tranzacția de împăcare cu reclamanta.

Poziția participanților în cadrul ședinței

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei, avocatul Lozovscaia Tatiana a susținut cererea de chemare în judecată pentru motivele de fapt și de drept invocate, și a solicitat admiterea acesteia, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată suportate-taxa de stat şi cheltuieli de asistenţă juridică. A menționat că deși de fiecare dată promite că o va achita, pînă în prezent pârâtul nu a efectuat nici o achitare.

În cadrul ședinței pârâtul, fiind înștiințat legal nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței.

Aprecierea instanței

Audiind reprezentantul reclamantei, cercetând cauza sub toate aspectele, apreciind probele administrate prin prisma motivelor invocate și prin raportare la prevederile legislației civile în vigoare instanța reține următoarele.

În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În concordanță cu cu prevederile art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

După cum se desprinde din materialele administrate și împotriva cărora nu a obiectat nici o parte în proces, la 05.06.2020 pârâtul Macari Marcel a luat cu titlu de împrumut de la reclamanta suma de 127 000 lei, pe un termen de un an și jumătate (1,5 ani), faptul consemnat în recipisa întocmită personal de pârât și semnată de către ambele părți (f.d.17).

Instanța notează că, prezentului litigiu îi sunt aplicabile prevederile legii civile în redacția în vigoare la data instituirii raportului juridic obligațional, deci în redacţia Codului civil din 01.03.2019.

Potrivit art. 316 alin. (1) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.

Potrivit art. 321 alin. (1) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Conform prevederilor art.774 alin.(1) CC, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 775 CC alin. (1) debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit art.776 CC, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 858 CC, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art.1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În concordanţă cu prevederile art. 1247 alin.(1) şi (2) CC, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului.

Conform art.1248 CC, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobînzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4). În cazul în care nu poate restitui bunul, împrumutatul trebuie să plătească valoarea acestuia calculată în funcție de locul și timpul executării obligației.

Se pune în evidență că potrivit normei art.118 CPC RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale.

În acest sens, instanța subliniază că întru respectarea prevederilor legislației având în vedere principiul contradictorialității şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale,

instanța a creat condiţii egale părţilor pentru exercitarea drepturilor lor, inclusiv, pentru prezentarea probelor necesare a părții pârâte.

Reieșind din prevederile cadrului legal enunțat, instanța conchide că pârâtul nu a respectat prevederile contractuale asumate, nu a restituit în termen suma acordată cu titlu de împrumut, or alte probe incontestabile ce ar răsturna poziția reclamantei nu au fost prezentate.

Prin prisma normelor vizate, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamatei privind încasarea de la Macari Marcel a sumei de 127 000 lei cu titlu de împrumut acordată în temeiul contractului din 05.06.2020, întocmit sub formă de recipisă, este întemeiată și urmează a fi admisă.

În aceste circumstanțe, instanța investită cu examinarea litigiului diferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Cu referire la cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții.

Articolul 96 alin.(1) CPC, statuează că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Potrivit alin. 96 alin.(1^1) CPC, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Instanța reține că la depunerea acțiunii, reclamanta a achitat taxa de stat în mărime de 3810 lei, ce se confirmă prin ordinul de încasare (f.d.16). Astfel, instanţa de judecată consideră necesar a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei cu titlu de taxă de stat, proporțional pretențiilor admise.

Referitor la cerința privind compensare cheltuielilor de asistenţă juridică suportate de reclamanta în cadrul procesului inițiat, instanţa notează că interesele acesteia în prezentul proces au fost reprezentate de către avocatul Lozovscaia Tatiana fiind împuternicit prin mandatul avocațial seria MA nr.1039548 din 28.01.2022, iar pentru acordarea serviciilor juridice reclamanta a achitat suma de 10 000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria PL 900249 (f.d.46).

E de menționat că prin hotărârea nr.19-02/27.05.2022 din 27.05.2022 Consiliului Uniunii Avocaților, au fost aprobate modificări la Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaţilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică.

Potrivit pct.5 al Recomandărilor, un diapazon rezonabil şi recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaţilor din Republica Moldova este între 70 şi 170 euro/oră, deşi avocaţii sunt absolut liberi să-şi stabilească tarifele orare şi în afara diapazonului menţionat. Stabilirea unor tarife orare mai mari de 170 euro/oră sau mai mici de 70 euro/oră va depinde exclusiv de înțelegerea părților.

În același timp, e de remarcat că prin prisma art. 96 al Codului de procedură civilă, legea procesuală consacră expres prerogativa instanţei de a cenzura cu prilejul stabilirii cheltuielilor de judecată cuantumul onorariului convenit între părţile contractului de asistenţă juridică, prin prisma proporţionalităţii cu amplitudinea şi complexitatea activităţii depuse.

Astfel, reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate, ținînd cont de circumstanţele cauzei, volumul activităților exercitate de avocat, inclusiv participarea avocatului în cadrul şedinţelor judiciare, instanța conchide că suma cheltuielilor de asistență juridică pretinsă este justificată, constituie o satisfacere echitabilă în speță, realmente angajată, rațională şi rezonabilă ca mărime, astfel cerințele formulate urmează a fi admise.

În conformitate cu prevederile art.238-241 CPC al R.M. instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Savciuc Oxana către Macari Marcel privind încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Macari Marcel (IDNP *****) în beneficiul reclamantei Savciuc Oxana (IDNP *****)datoria în suma de 127 000 (una sută douăzeci și șapte mii) lei, suma de 3810 (trei mii opt sute zece) lei cu titlu taxei de stat proporțional pretențiilor admise, precum și suma de 10000 (zece mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătura/ Lupașcu Natalia